

2022-2023 EĞİTİM – ÖĞRETİM YILILİSESİ 9. SINIF TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI 1. DÖNEM 2. YAZILI SORULARI

Adı - Soyadı:

Sınıfı:

No:

Puanı:

SORULAR

1.Edebiyat sizce neden güzel sanatlar içinde yer almaktadır? Yorumlayınız.(15p)

2. Olay ve durum hikâyesinin özelliklerini açıklayınız . (15p)

3. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, uygun kelimelerle doğru biçimde doldurunuz.(5x2=10p)

- a) Tabiat güzelliklerini, kır ve çoban hayatını anlatan şiir türüdür.....
- b) Kır hayatını tek kişinin ağzından anlatan şiirlere denir.....
- c) Türk edebiyatında Batılı anlamda ilk hikaye örneği tır.
- ç Birkaç çobanın karşılıklı konuşmasına dayanan, kır hayatını anlatan şiirlere.....denir.
- d) Kişilerin ve toplumun aksayan yönlerini eleştirel şekilde ele alan şiirlerdir.....

4.Aşağıdaki dizelerin hangisinde “sıfat-fiil”e yer verilmiştir? (8p)

- A) Göğün yıldız örtüsünü sarıyorum göğsüne.
- B) Dil, emek ve ateş, işte bizim üçlümüz budur.
- C) Suyun gözlerini örtüyorum işlemeli bugünla senin.
- D) Devrilen geceden sabaha, bir rüya gibi aktım.
- E) Doğumun kabuğundan, ölümün çekirdeğine geçtim.

5. Aşağıdakilerden hangisi edebî metin olabilir? (8p)

- A) Akdeniz’in iklimini anlatan bir metin
- B) Ülke genelinde yapılan nüfus sayımının sonuçlarını gösteren bir metin
- C) Sel baskınını anlatan bir gazete metni
- D) Dostluk konusunu işleyen bir metin
- E) Cep telefonunu kullanma kılavuzu

6. Edebî metinlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır? (8p)

- A) Edebî metinler çok anlamlıdır.
- B) Edebî metinler gerçeği nesnel bir bakış açısıyla aktarır.
- C) Edebî metinlerde kurmaca söz konusudur.
- D) Edebî metinlerde amaç “güzeli” bulmaktır.
- E) Edebî metinlerde yan ve mecaz anlamda kullanılan sözcük sayısı çoktur.

7. Benim bu gidişe aklım ermiyor
Fukara hâlini kimse sormuyor
Padişah sikkesi selam vermiyor
Kefensiz kalacak ölümüz bizim

Bu dördlkle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır? (8p)

- A) Yarım kafiye kullanılmıştır.
- B) Soyutlamaya yer verilmiştir.
- C) Duraklı 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- D) Satirik nitelikler taşır.
- E) Kafiye şeması "aaab" biçimindedir.

8. "Bilim insanları 2010-2011 yılları arasında Arkansas'ta olan depremlerin, yakınlarda açılan kuyulara gönderilen 94,5 milyon galon suyun 9 aylık bir zaman içinde yerin derinliklerindeki kayaç katmanlarına ulaşması sonucu tetiklendiğini düşünüyor."

Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir? (8p)

- A) Okuyucuda beğeni oluşturmak
- B) Bilgi vermek, açıklama yapmak
- C) Okuyucuyu görsele yönlendirmek
- D) Okuyucuda edebî zevk uyandırmak
- E) Sanata olan ilgiyi artırmak

9. Aşağıda verilenleri doğru biçimde eşleştiriniz. (5X2=10p)

a) Teşhis	() Kişileştirme
b) Tariz	() Benzetme
c) Teşbih	() İğneleme
ç) Mecazı Mürsel	() Ad aktarması
	() İstiare

10. Aşağıdaki cümlelerin başına yargılar doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız. (5X2=10p)

- a. () Divan edebiyatında, yazmaların benzerlerine nazire denirdi.
- b. () Teşbih (Benzetme): Aralarında benzerlik ilgisi kurulan varlık veya kavramlardan nitelikçe zayıf olanın, kuvvetli olana benzetilerek anlatılmasıdır.
- c. () Tariz: Bir anlatım inceliği elde etmek için birden çok anlamı olan bir sözün yakın anlamının değil uzak anlamının kastedilerek kullanılması sanatıdır..
- ç. () Nazım, ölçü ve durak bakımından birbirine denk ve kendi başına bir bütün olan uyaklı söz dizisidir. Nazımla yazılmış eserlere ise manzum eser denir. Bu eserlerin kısa olanlarına da manzume adı verilir.
- d. () Epik Şiir: İçten gelen duyguların, coşkun bir dille anlatıldığı şiir türüne denir. Lirik şiir akıldan çok, hayal gücüne, duygusallığa hitap eder.

Noktalama ve yazım kurallarına dikkat ediniz. Sınav süresi 1 ders saatidir.

<https://diyariedebiyat.com/>

CEVAPLAR

1 . Sanat eserleri genellikle insanda güzel duygular uyandırmak, insana coşku ve heyecan vermek, insanın duygu dünyasını geliştirmek gibi ortak amaçlar taşır. Ancak bunların kullandığı malzeme ve duyguları ifade etme şekillerinde farklılıklar vardır. Edebiyatın malzemesi dildir ve bu nedenle diğer sanat dallarına göre daha soyut bir nitelik taşır. Edebiyatın amacı, estetik zevk duygusunu dil aracılığıyla gerçekleştirmektir.

Edebiyat, geniş kitlelere hitap etmesi dolayısıyla diğer sanat dallarına göre daha etkilidir. Bir edebî eser çoğaltıldığında bütün insanlığa ulaşabilir.

Edebiyatın sinema ve tiyatroya da önemli katkıları vardır. Birçok edebî eser, tiyatro ve sinemaya uyarlanmıştır.

Bilimin temelinde insanın gözlem, deney, araştırma gibi yöntemlerle doğru bilgiye ulaşma merakı, sanatın temelinde ise öznel bir bakışla estetik zevk kazandırma amacı vardır. Bu bağlamda bütün sanat ve bilim dallarının merkezinde insan çabası vardır ve bu alanlar arasında sürekli bir etkileşimin olması doğaldır.

2. (Olay Hikâyesi) (Durum Hikâyesi)

Serim, düğüm, çözüm bölümlerinden oluşan düzenli bir planı vardır. Serim, düğüm, çözüm planına uyulmamıştır.

Olay ağırlıklıdır. Durum ağırlıklıdır.

Merak ögesi canlı tutulmuştur. Merak ögesi ön plana çıkarılmamıştır.

Hikâye beklenmedik bir sonla bitirilmiştir. Hikâyede bitmemişlik duygusu söz konusudur.

3. a) Pastoral Şiir

b) İdil

c) Küçük Şeyler

ç. eglog

d) Satirik Şiir

D.Latin

4.D

5.D

6.B

7.B

8.B

9. a. a

b.c

c.b

d.ç

10.A:D

B:D

C:Y

Ç:D

D:Y